Europos Parlamentas
2019-2024

Biudžeto kontrolės komitetas

2023/0807(NLE)

27.9.2023

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl siūlymo skirti Bettiną Michelle Jakobsen (Bettina Michelle Jakobsen)
Audito Rūmų nare
(C9-0332/2023 – 2023/0807(NLE))

Biudžeto kontrolės komitetas

Pranešėjas: Victor Negrescu

TURINYS

Psl.

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO 3

1 PRIEDAS. BETTINOS MICHELLE JAKOBSEN GYVENIMO APRAŠYMAS.....4

2 PRIEDAS. BETTINOS MICHELLE JAKOBSEN ATSAKYMAI Į KLAUSIMUS 7

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl siūlymo skirti Bettiną Michelle Jakobsen (Bettina Michelle Jakobsen) Audito Rūmų nare
(C9-0332 – 2023/0807(NLE))

(Konsultavimasis)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 286 straipsnio 2 dalį, pagal kurią Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C9-0332),

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 129 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0000/2023),

A. kadangi 2023 m. rugsėjo 8 d. laišku Taryba konsultavosi su Europos Parlamentu dėl Bettinos Michelle Jakobsen skyrimo Audito Rūmų nare;

B. kadangi Biudžeto kontrolės komitetas įvertino Bettinos Michelle Jakobsen kvalifikaciją, visų pirma atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 286 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus; kadangi atlikdamas šį vertinimą komitetas gavo Bettinos Michelle Jakobsen gyvenimo aprašymą ir atsakymus į jai raštu pateiktus klausimus;

C. kadangi 2023 m. spalio 12 d. šis komitetas surengė Bettinos Michelle Jakobsen klausymą, per kurį ji pasakė įžanginę kalbą ir atsakė į komiteto narių klausimus;

1. teikia teigiamą / neigiamą nuomonę dėl Tarybos pasiūlymo paskirti Bettiną Michelle Jakobsen Audito Rūmų nare;

2. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą Tarybai ir susipažinti – Audito Rūmams, kitoms Europos Sąjungos institucijoms ir valstybių narių audito institucijoms.

1 PRIEDAS. BETTINOS MICHELLE JAKOBSEN GYVENIMO APRAŠYMAS

Išsilavinimas

Kopenhagos universiteto ir Kopenhagos verslo mokyklos viešojo valdymo srities magistro laipsnis (2012 m.)

KIOL – viešojo valdymo kursai (2004–2005 m.),

Kopenhagos universiteto Teisės magistro laipsnis

(1990 m.)

Stojimo į universitetą kvalifikacija, specializacija – šiuolaikinės kalbos (1982 m.)

Užimtumas

Audito Rūmų narė iš Danijos (nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2024 m. vasario 28 d.)

Danijos nacionalinės audito tarnybos Generalinio auditoriaus padėjėja

(2005–2015), Danijos nacionalinės audito tarnybos direktorė (2002–

2005 m.)

NATO Tarptautinės auditorių tarybos auditorė NATO būstinėje Briuselyje (Belgija) (1997 –2002)

Danijos nacionalinės audito tarnybos specialioji patarėja

(1996–1997 m.), Danijos nacionalinės audito tarnybos

skyriaus vadovė (1990–1996 m.)

Profesinė patirtis

Audito Rūmų narė iš Danijos (nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2024 m. vasario 28 d.)

2015 m. rugsėjo mėn. – 2016 m. gegužės mėn. – I kolegijos (Tvarus gamtos išteklių naudojimas) narė, po to – III kolegijos (ES išorės veiksmai, saugumas ir teisingumas) narė.

Nuo 2018 m. gegužės mėn. – III kolegijos seniūnė ir Audito Rūmų administracinio komiteto narė.

2016 m. birželio mėn. – 2020 m. birželio mėn. – Audito kokybės kontrolės komiteto narė.

Narė, atsakinga už dar nepaskelbtus /□ vykdomus auditus:

1. „Spotlight“ – iniciatyva, kuria siekiama panaikinti smurtą prieš moteris ir mergaites (specialiąją ataskaitą planuojama paskelbti 2023 m. rugsėjo 11 d.).
2. Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonės auditas.

Narė, atsakinga už šias specialiąsias ataskaitas:

3. Specialioji ataskaita 27/2022: „ES parama tarpvalstybiniam bendradarbiavimui su kaimyninėmis šalimis“.
4. Specialioji ataskaita 05/2022: „ES institucijų, įstaigų ir agentūrų kibernetinis saugumas. Parengties lygis iš esmės neatitinka grėsmių“.
5. Specialioji ataskaita 19/2021: „Europolo parama kovojant su neteisėtu migrantų gabenimu: vertinamas partneris, tačiau nepakankamai naudojami duomenų šaltiniai ir įvertinami rezultatai“.
6. Specialioji ataskaita 20/2019: „Sienų kontrolę padedančios užtikrinti ES informacinės sistemos – veiksminga priemonė, tačiau daugiau dėmesio reikia skirti savalaikiams ir išsamiems duomenims“
7. Specialioji ataskaita 32/2018: „Europos Sąjungos skubiosios pagalbos Afrikai patikos fondas. Tai lanksti priemonė, tačiau reikia skirti dėmesio konkrečioms sritims“
8. Specialioji ataskaita 27/2018: „Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonė: naudinga parama, tačiau būtini patobulinimai siekiant užtikrinti, kad lėšos būtų racionaliau naudojamos“.
9. Specialioji ataskaita 14/2018: „ES cheminiai, biologiniai, radiologiniai ir branduoliniai kompetencijos centrai:: reikalinga didesnė pažanga“.
10. Specialioji ataskaita 15/2018: „Vidaus saugumo pajėgų gebėjimų stiprinimas Nigeryje ir Malyje: tik nedidelė ir lėta pažanga“.
11. Specialioji ataskaita 07/2018: „ES pasirengimo narystei pagalba Turkijai: kol kas gauti prasti rezultatai“.
12. Specialioji ataskaita 11/2017: „Centrinės Afrikos Respublikai skirtas ES patikos fondas „Bêkou“: daug žadanti pradžia, nepaisant kai kurių trūkumų“.
13. Specialioji ataskaita 09/2017: „ES parama kovai su prekyba žmonėmis Pietų ir Pietryčių Azijoje“.
14. Specialioji ataskaita 34/2016: „Kova su maisto atliekomis: galimybė pagerinti išteklių naudojimo efektyvumą maisto tiekimo grandinėje“.
15. Specialioji ataskaita 30/2016: „ES paramos prioritetiniams sektoriams Hondūre veiksmingumas“.
16. Specialioji ataskaita 18/2016: „ES tvarių biodegalų sertifikavimo sistema“
17. Specialioji ataskaita Nr. 06/2016 „Gyvūnų ligų ribojimui skirtos likvidavimo, kontrolės ir stebėsenos programos“.

Danijos nacionalinės audito tarnybos generalinio auditoriaus padėjėja (2005–2015 m.)

Įvairių Danijos ministerijų, savivaldybių ir regionų finansinis, atitikties ir veiklos auditas. Vadovavimas direktoriams ir maždaug 50 auditorių ir darbuotojų.

Atsakomybė už valstybės sąskaitų audito ataskaitų rengimą Parlamento viešųjų sąskaitų komitetui.

Danijos nacionalinės audito tarnybos direktorė (2002–2005 m.)

Atsakomybė už keturių ministerijų finansinius ir atitikties auditus. Vadovavimas 17 auditorių ir darbuotojų.

NATO tarptautinės auditorių tarybos auditorė (1997–2002 m.)

Pirmoji per 27 metus šią poziciją užėmusi Danijos pilietė ir pirmoji moteris auditorė NATO. Darbas apėmė įvairių NATO organizacijų ir projektų finansinį, atitikties, veiklos ir infrastruktūros auditą.

Danijos nacionalinės audito tarnybos skyriaus vadovė ir specialioji patarėja (1990–1997 m.)

Įvairių ministerijų ir Šiaurės tarybos institucijų finansinis, atitikties ir veiklos auditas.

Kita tarptautinė patirtis

2011–2015 m. – Europos investicijų banko (EIB) audito komiteto narė Liuksemburge

2014–2015 m. – Europos investicijų fondo (EIF) audito komiteto narė Liuksemburge

2012–2015 m.: Europos Tarybos audito komiteto pirmininkė Strasbūre

2007–2015 m. – INTOSAI profesinių standartų komiteto, kuris rengia nacionalinėms audito tarnyboms visame pasaulyje taikomus viešojo sektoriaus audito standartus, pirmininko pavaduotoja ir pirmininkė

2 PRIEDAS. BETTINOS MICHELLE JAKOBSEN ATSAKYMAI Į KLAUSIMUS

Pareigų vykdymas: įgyta patirtis ir būsimi įsipareigojimai

1. Kokie Jūsų pagrindiniai laimėjimai būnant Europos Audito Rūmų nare? Kokios buvo didžiausios nesėkmės?

Pastaruosius aštuonerius metus, būdama Europos Audito Rūmų nare, prisidėjau prie kelių skirtingų Audito Rūmų darbo sričių ir atlikau kelis vaidmenis, pvz.:

- kaip III kolegijos seniūnė (išrinkta 2018 m. gegužės mėn., ir perrinkta 2020 ir 2022 m.), glaudžiai bendradarbiaudama su kolegijų direktoriais ir savo kolegomis, skirstau ir prižiūriu kolegijos darbą.
- Esu aktyvi Europos Audito Rūmų administracinio komiteto narė. Eidama šias pareigas taip pat dalyvavau ne vienoje įdarbinimo procedūroje ir taip prisidėjau prie smarkiai išaugusio moterų vadovių skaičiaus Europos Audito Rūmuose.
- Dvi kadencijas ėjau Europos Audito Rūmų audito kokybės kontrolės komiteto narės pareigas ir prisidėjau prie nuolatinio Europos Audito Rūmų audito metodikos tobulinimo bei vykdžiau daugybės skirtingų audito kolegijų atliktų specialiųjų ataskaitų kokybės vertinimą.
- Visada palaikiau veiksmingą, etišką ir skaidrų viešojo sektoriaus administravimą, grindžiamą tvirta atskaitomybe ir auditu.

Kalbant apie nesėkmes, būdama Europos Audito Rūmų nare nepatyriau daug nesėkmių. Tačiau gailiuosi dėl vieno – kad pastaraisiais metais nesugebėjome patenkinti Parlamento prašymo atlikti specialųjį KVTBP „Globali Europa“ DFP išlaidų kategorijos vertinimą.

Kaip vadovai, dažnai susiduriame su atvejais, kai norėtume imtis kelių dalykų, tačiau dėl ribotų išteklių privalome priimti sudėtingus sprendimus ir teikti pirmenybę tai veiklai, kuri galėtų būti ekonomiškai naudingiausia. Vis dėlto niekada neturėtume atmesti galimybės bėgant laikui ir pasikeitus aplinkybėms persvarstyti strateginius pasirinkimus. Atsižvelgdami į tai, šiuo metu siekiame nuo 2024 m. teikti specialų KVTBP „Globali Europa“ vertinimą, panaudodami dėl Europos plėtros fondų (EPF) laipsnišku atsisakymo sutaupytas lėšas.

2. Kokios svarbiausios patirties įgijote savo kompetencijos srityje ir kokių rezultatų pasiekėte atlikdama savo pareigas ir vykdydama audito užduotis?

Narystės Europos Audito Rūmuose laikotarpiu buvau atsakinga už 16 paskelbtų specialiųjų ataskaitų:

21/2023: „Spotlight“ – iniciatyva, kuria siekiama panaikinti smurtą prieš moteris ir mergaites Plataus užmojo, tačiau poveikis kol kas ribotas“,

27/2022: „ES parama tarpvalstybiniam bendradarbiavimui su kaimyninėmis šalimis Parama yra vertinga, tačiau jos įgyvendinimas prasidėjo labai vėlai ir reikia išspręsti su koordinavimu susijusias problemas“,

05/2022: „ES institucijų, įstaigų ir agentūrų kibernetinis saugumas. Parengties lygis iš esmės neatitinka grėsmių“,

19/2021: „Europolo parama kovojant su neteisėtu migrantų gabenimu: vertinamas partneris,

tačiau nepakankamai naudojami duomenų šaltiniai ir įvertinami rezultatai“,

20/2019: „Sienų kontrolę padedančios užtikrinti ES informacinės sistemos – veiksminga priemonė, tačiau daugiau dėmesio reikia skirti savalaikiams ir išsamiems duomenims“,

32/2018: „Europos Sąjungos skubiosios pagalbos Afrikai patikos fondas. Tai lanksti priemonė, tačiau reikia skirti dėmesio konkrečioms sritims“,

27/2018: „Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonė. naudinga parama, tačiau būtini patobulinimai siekiant užtikrinti, kad lėšos būtų racionaliau naudojamos“,

14/2018: „ES cheminiai, biologiniai, radiologiniai ir branduoliniai kompetencijos centrai:: reikalinga didesnė pažanga“,

15/2018: „Vidaus saugumo pajėgų gebėjimų stiprinimas Nigeryje ir Malyje: tik nedidelė ir lėta pažanga“,

07/2018: „ES pasirengimo narystei pagalba Turkijai: kol kas gauti prasti rezultatai“,

11/2017: „Centrinės Afrikos Respublikai skirtas ES patikos fondas „Bêkou“: daug žadanti pradžia, nepaisant kai kurių trūkumų“,

09/2017: „ES parama kovai su prekyba žmonėmis Pietų ir Pietryčių Azijoje“,

34/2016: „Kova su maisto atliekomis: galimybė pagerinti išteklių naudojimo efektyvumą maisto tiekimo grandinėje“,

30/2016: „ES paramos prioritetiniams sektoriams Hondūre veiksmingumas“,

18/2016: „ES tvarių biodegalų sertifikavimo sistema“,

06/2016: „Gyvūnų ligų ribojimui skirtos likvidavimo, kontrolės ir stebėsenos programos“.

Kaip matyti iš sąrašo, mano audito užduotys apėmė įvairias įdomias temas ir vykdydama kiekvieną iš jų įgijau naujų žinių atitinkamose politikos srityse.

Man teko garbė dirbti su daugybe kvalifikuotų kolegų ir audito grupių, taip pat bendradarbiavau su keliais skirtingais Komisijos GD. Atvirai bendrauju su audituojamais subjektais ir Audito Rūmų kolegija ir visada siekiu būti konstruktyvi ir sąžininga pašnekovė.

Darbas Europos Audito Rūmuose mane išmokė, kaip svarbu akylai saugoti mūsų audito teises ir pranešti apie bet kokį jų pažeidimą.

Taip pat esu tvirtai įsitikinusi, kad mes pateikiame savo audito pastabas ir išvadas ir dėl jų neturėtų būti rengiamos derybos ar daromas išorinis spaudimas. Nors labiau tikėtina, kad audito rekomendacijos turės poveikį, jeigu jos bus priimtos, manau, kad esama atvejų, kai mums, kaip nepriklausomiems išorės auditoriams, išmintingiau „sutarti nesutarti“ su savo audituojamais subjektais. Tokiomis aplinkybėmis labai svarbi Parlamento parama ir kai kuriais atvejais ji padėjo įgyvendinti rekomendacijas, kurios iš pradžių nebuvo priimtos. Tai sužinojau pačioje pradžioje ir laikausi šių principų, taip pat ir peržiūrėdama bei komentuodama savo kolegų ataskaitas.

3. Kokios pridėtinės vertės galėtumėte suteikti Audito Rūmams per savo antrąją kadenciją ir (arba) būtent toje srityje, už kurią būtumėte atsakinga? Ar norėtumėte pakeisti savo atsakomybės sritį? Kas skatina Jus siekti šių pareigų?

Mano naujos kadencijos tikslai būtų toliau vadovautis ilgiau kaip 30 metų trunkančia savo patirtimi audito srityje ir taip skatinti patikimą visų ES lėšų finansų valdymą, ir vykdyti patikimus ir prasmingus auditus, kurie suteiktų pridėtinės vertės ES piliečiams.

Sukaupusi patirtį išorės veiksmų, saugumo ir teisingumo srityse, kuriose ES kyla daugybė sunkumų ir grėsmių, norėčiau toliau dirbti šioje srityje, nes tikiu, kad dar galiu daug išmokti ir svariai prisidėti.

Mane motyvuoja galimybė atnešti pokyčių. Dirbti su kolegomis, kurie aktyviai dalyvauja mūsų diskusijose ir prisideda prie dalijimosi žiniomis, palaiko komandinę dvasią ir laikosi kolegialumo. Mane ir mano kabineto komandą taip pat motyvuoja tai, kad mano kolegijos kolegos nuo 2018 m. pasitiki manimi, kaip III kolegijos seniūne, ir mane palaiko.

4. Kaip užtikrinate, kad būtų pasiekti numatyti audito užduoties tikslai? Ar buvote patekusi į padėtį, kai negalėjote atlikti audito užduoties? Dėl kokių priežasčių? Ką darote tokiais prieštaringais atvejais?

Manau, kad daugelis auditorių bus patekę į padėtį, kai audito užduotis negalėjo būti atlikta, kaip suplanuota, arba kai kilo tokia neišvengiama grėsmė.

Kiek man žinoma iš patirties, sėkmingas auditas yra pagrįstas kruopščiu pasirengimu, ankstyvu dialogu su audituojamu subjektu dėl tokių klausimų, kaip audito kriterijai, galimi įrodymų šaltiniai, audito tvarkaraštis ir išvadų išaiškinimas. Nors daugeliui atvejų galima pasiruošti, vis tiek privaloma būti pasirengusiam galimiems netikėtumams; sparčiai reaguoti, jeigu pasikeičia aplinkybės, ir, jeigu ir kai reikia, pakeisti savo audito metodą. COVID-19 pandemija išmokė kelių su tuo susijusių pamokų. Man pasisekė, kad iki šiol su savo Europos Audito Rūmų audito grupėmis sugebėjome pasiekti visus savo audito tikslus.

Vis dėlto, pripažįstu, kad mano naujausias auditas dėl „Spotlight“ iniciatyvos, kuria siekiama panaikinti smurtą prieš moteris ir mergaites, buvo sudėtingas. Susidūrėme su tokiais sunkumais, kaip mūsų audito teisių ginčijimas, nepakankamas bendradarbiavimas, dėl COVID-19 taikomi apribojimai ir Ebolos viruso protrūkis šalyje, kurioje turėjo būti vykdoma misija. Nors Komisijos tarnybos iš esmės labai noriai bendradarbiavo, įgyvendinančiojo partnerio dokumentai keliavo labai lėtai, todėl terminai kelis kartus buvo atidėti. Vienu metu, kai mūsų vietoje vykdomos misijos turėjo būti pradėtos vykdyti, mūsų prieiga buvo visiškai užblokuota ir buvau priversta laikinai sustabdyti šias misijas ir kartu su savo audito grupe svarstyti, ar įmanoma atlikti auditą per pagrįstą laikotarpį, ar turėtume jo atsisakyti arba susiaurinti jo taikymo sritį.

Nors buvo keli bandymai rasti kelią iš šios padėties, nusprendžiau griebtis paskutinio bandymo ir asmeniškai susisiekiau su atsakingu Komisijos nariu. Atkreipiau dėmesį į tai, kad, jeigu prieiga nebus nedelsiant atkurta, turėsime sustabdyti auditą ir pranešti, kad neįmanoma pateikti išvadų dėl 500 mln. EUR veiksmingumo ir efektyvumo, nes nesilaikoma mūsų audito teisių.

Džiaugiuosi, kad Komisijos narys ėmėsi greitų ir efektyvių priemonių, todėl galėjome atnaujinti savo darbą ir galiausiai pasiekėme visus savo audito užduoties tikslus.

5. Jeigu būtumėte paskirta antrajai kadencijai ir, tarkime, taptumėte vienos iš Audito Rūmų kolegijos seniūne, kaip vadovautumėte darbui, kad nustatytumėte jo prioritetus? Pavyzdžiui, kokioms dviem ar trims sritims ateityje reikėtų skirti didžiausią dėmesį?

Kadangi nuo 2018 m. iki dabar turėjau galimybę dirbti III kolegijos seniūne, vykdydama šias pareigas glaudžiai bendradarbiauju su mūsų direktoriumi ir nuolat prisidedu prie patikimų kolegijos žinių valdymo struktūrų.

Kai mane pirmą kartą išrinko seniūne, surengiau kelis neoficialius kolegijos narių strateginių diskusijų susitikimus, kurių metu įvertinome pastarųjų metų audito apimtį, taikytą metodą ir įgytą patirtį. Susitarėme dėl tam tikrų korekcijų ir nustatėme sritis / klausimus, kuriems norėtume skirti daugiau dėmesio. Pvz., daugiau dėmesio skyrėme su migracija susijusioms temoms ir siekėme vykdyti šiek tiek platesnės apimties auditus, įskaitant teminius auditus, užuot vykdę (atskirus) „šalių auditus“. Nuo to laiko vykdome aktyvesnę veiklą saugumo ir teisingumo srityse, taip pat neseniai įtraukėme ir gynybos sritį.

Taip pat pradėjau vykdyti procesą, pagal kurį kolegijos nariai ankstesniame etape įtraukiami į programavimo procesą. Pradėjau rengti susitikimus, kuriuose darbuotojai nariams pateikia principu „iš apačios į viršų“ pagrįstas audito idėjas, todėl procesas tampa dinamiškesnis ir skaidresnis tiek darbuotojams, tiek kolegijos nariams.

Žvelgdama iš savo, kaip III kolegijos seniūnės, dabartinės perspektyvos ir atsižvelgdama į platų mūsų auditų portfelį, norėčiau išsamiau nagrinėti tokius klausimus, kaip ES kibernetinis saugumas, kuriam vis dažniau kyla sudėtinga didelio masto kibernetinių išpuolių grėsmė. Taip pat manau, kad ES paramos poveikio žmogaus teisių ir teisinės valstybės srityse klausimas taip pat yra svarbus ir COVID-19 pandemija galėjo prisidėti prie pablogėjusios padėties.

6. Jeigu Jums tektų atrinkti audito užduotis siekiant parengti Audito Rūmų metinę darbo programą, kuo remdamasi pasirinktumėte prioritetus iš Parlamento ir (arba) Biudžeto kontrolės (CONT) komiteto atsiųsto sąrašo? Ką darytumėte, jei politinis prioritetas neatitiktų Audito Rūmų atlikto Sąjungos veiklos rizikos vertinimo?

Svarbu prisiminti, kad Audito Rūmai pagal Sutartį yra nepriklausoma audito institucija, todėl jie turi prerogatyvą bei atsakomybę parengti savo metinę darbo programą. Ją rengdami, atsižvelgiame į įvairius veiksnius, pvz., politinę riziką, reikšmingumą, laiką / parengtumą, audito apimtį, galimą audito vykdymo poveikį ir suinteresuotųjų subjektų interesus. Kai kurie aspektai iš esmės skiriasi. Galiausiai, iš daugybės skirtingų klausimų ir sričių pasirinkdami tam tikrus klausimus ir sritis, kurių auditą galėtume atlikti, remiamės savo profesiniu vertinimu.

Vykdydami šį sprendimų priėmimo procesą išsamiai konsultuojamės su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma Europos Parlamentu.

Vis dėlto gauname gerokai daugiau pasiūlymų (vien iš Komitetų pirmininkų sueigos sąrašo) atlikti išorės auditą, nei galime atlikti per metus. Nepaisant to, kad politiniu požiūriu kai kurie pasiūlymai yra itin aktualūs, jie gali būti nepakankamai ištobulinti arba neįmanomi, pvz., įgyvendinant tą politikos kryptį iki dabar gali būti patirta per mažai išlaidų arba gali reikėti atlikti vertinimą, kuris viršytų mūsų audito įgaliojimus. Tokiais atvejais bendradarbiaučiau su

Komitetų pirmininkų sueiga / Biudžeto kontrolės komitetu, kad sužinočiau, ar galima nustatyti reikšmingą audito apimtį, kuri būtų įmanoma audito atžvilgiu ir kuria būtų atsižvelgiama į Europos Parlamento nustatytą politinį prioritetą.

Portfelio, darbo metodų ir rezultatų valdymas

7. Kokybiškų, svarių ataskaitų pateikimas laiku turi lemiamą svarbą.

– Kaip užtikrintumėte, kad atliekant auditą naudojami duomenys būtų patikimi ir kad išvados nebūtų pasenusios?

Remiantis profesiniais audito standartais, reikalaujama, kad auditoriai patvirtintų iš įvairių šaltinių ir (arba) taikant įvairius metodus gautus įrodymus. Paprastai taikome audito įrodymų trianguliaciją, pvz., Komisijos ataskaitų duomenis pagrįsdami iš kitų šaltinių (pvz., valstybių narių, įgyvendinimo partnerių ir naudos gavėjų) gautais duomenimis, kuriuos papildome pokalbiais ir vietoje vykdomomis patikromis.

Imamės kelių priemonių, siekdami užtikrinti, kad tuo metu, kai skelbiame išvadas, jos nebūtų pasenusios. Viena svarbi išankstinė aktualios ataskaitos su tinkamomis išvadomis sąlyga – auditas turi būti atliekamas tinkamu laiku. Jeigu auditą atliekame pernelyg anksti, paprastai būna per mažai išlaidų ir turimi tik ribotos apimties duomenys apie veiklą. Kita vertus, jeigu laukiame, kol programa bus baigta įgyvendinti, galime turėti daugiau duomenų, tačiau gali būti, kad tuo metu, kai mūsų ataskaita bus paskelbta, jie bus pasenę.

Deja, mūsų audito ataskaitose gana dažnai pateikiamos išvados, kad duomenų kokybė ir (arba) galimybė juos gauti yra nepakankami. Tokiais atvejais manau, kad mes, kaip auditoriai, turime pareigą pranešti apie tai, kad duomenys yra ribotos apimties arba nepatikimi, kad nustatytume to priežastis ir pateiktume rekomendacijas dėl ateities.

– Kaip pagerintumėte rekomendacijų kokybę ir tinkamumą?

Per daugelį metų Europos Audito Rūmai skyrė laiko ir pastangų, kad ištobulintų mūsų audito rekomendacijas. Sumažinome jų skaičių, kad daugiau dėmesio būtų skiriama daugiausia vertės galintiems suteikti aspektams. Galimas rekomendacijas su audituojamais subjektais aptariame ankstyvajame etape, dažnai pradedame nuo ilgesnio galimų rekomendacijų sąrašo, patikriname kiekvienos iš jų aktualumą, tinkamumą ir ekonominį efektyvumą. Taip pat įvertiname savo galimybes sekti jų įgyvendinimą, t. y. kokio rezultato mes tikimės po trejų metų?

Manau, kad tobulindami savo audito rekomendacijų kokybę ir tinkamumą pasiekėme gerų rezultatų. Vis dėlto gali būti sudėtinga nustatyti jų ekonominį efektyvumą. Taigi tuo atžvilgiu manau, kad galime toliau gilinti savo žinias ir kaupti patirtį, nes norėčiau, kad būtų teikiama daugiau rekomendacijų, kuriose būtų nurodytos konkrečios administracinių išlaidų mažinimo sritys ir (arba) būdai. Be to, mes vis dar mokomės per patirtį, kaip nustatyti „veiklos rezultatais grindžiamų priemonių“ naudojimo optimizavimo būdus.

8. Audito Rūmų reformos tikslas – sukurti tvirtesnius audito grupės ir už ataskaitą atsakingo nario santykius, susijusius su atskaitomybe.

– Ar, atsižvelgdama į savo patirtį, galėtumėte teigti, kad narys turėtų labiau įsitraukti į audito darbą?

Europos Audito Rūmų narių patirtis, įgūdžiai ir kompetencijos skiriasi. Tai taikytina ir mūsų kabinetų darbuotojams ir ypač Europos Audito Rūmų auditoriams. Audito užduotys gali būti daugiau ar mažiau sudėtingos, o audituojami subjektai – jautresni arba mažiau jautrūs. Taip pat skiriasi audito grupių dydžiai, sukaupta patirtis ir pajėgumai. Šie aspektai daro įtaką tam, kiek mūsų pagalbos ir įsitraukimo jiems reikia. Mano manymu, kalbant apie narių įsitraukimą vykdant audito užduotis, universalaus sprendimo principas nebūtų optimalus.

Nemanau, kad nariai turėtų smulkmeniškai prižiūrėti savo audito grupes. Mano patirtis rodo, kad žmonės yra linkę tobulėti, kai leidi jiems prisiimti atsakomybę ir suteiki erdvės vykdyti užduotis. Vis dėlto manau, kad nariai ir ypač jų kabinetai turi būti bent minimaliai įsitraukę į auditus, už kuriuos jie yra atsakingi. Jie turėtų aktyviai dalyvauti bent planavimo etapu rengiamose diskusijose su audito grupe ir svarbiais audito vykdymo etapais rengiamose diskusijose, taip pat dalyvauti rengiant susitikimų išvadas ir suteikiant aiškų įgaliojimą vykdyti prieštaravimų procedūrą.

– **Ar keistumėte savo darbo su audito grupe būdą? Jeigu keistumėte, tai kaip?**

Manau, kad dabartinis mano požiūris į darbą su savo audito grupėmis ir į mano kabineto patirtį bei dalyvavimą pasiteisino ir nematau jokios konkrečios priežasties keisti savo požiūrį. Tačiau, kaip pažymėjau pirmiau, mano požiūris grindžiamas tam tikru lankstumu, kuriuo vadovaudamasi atsižvelgiu į atskirų audito užduočių ypatumus ir audito grupės sudėtį. Paprastai pradėdama naują užduotį aiškiai nurodau savo lūkesčius, susijusius su įsitraukimu (savo pačios ir mano kabineto), aptariu, ar už užduotį atsakingas asmuo turi konkrečių pageidavimų ar poreikių, susitariu dėl bendravimo būdų ir dažnumo ir kt.

9. Kaip siūlytumėte toliau gerinti, modernizuoti Audito Rūmų veiklą, programą ir darbą (audito ciklą)? Pasibaigus Jūsų pirmajai kadencijai, kokį Audito Rūmų darbo teigiamą ir kokį neigiamą aspektą galėtumėte įvardyti?

Manau, kad būtų naudinga toliau tobulinti ir racionalizuoti mūsų programavimo procedūras. Pastaraisiais metais buvo imtasi tam tikrų priemonių, kad mūsų darbo programa taptų lankstesnė, įskaitant pastangas, kad ji taptų daugiametė, tačiau tam dar reikia nemažai nuveikti. Dabartinis programavimo procesas trunka ilgai, jam reikia daug išteklių ir, nustatant, kam skiriame savo audito išteklius, jis tam tikru mastu grindžiamas tradiciniu „principu“.

Pripažįstame, kad atliekant auditą mums reikia efektyviau naudotis duomenimis ir IT priemonėmis. Taip pat manau, kad reikia panašiai didinti mūsų vidaus pajėgumus ir įgūdžius grafinio dizaino srityje, nes pateikiant mūsų audito pastabas kokybiškos iliustracijos gali būti itin veiksminga komunikacijos priemonė.

Teigiamas Europos Audito Rūmų organizacijos aspektas yra tai, kad ji grindžiama kolegialumu. Visi nariai turi lygias galimybes ir visų mūsų skirtingos kompetencijos ir požiūriai padeda praturtinti mūsų diskusijas ir dėl to Europos Audito Rūmų kolegija yra daugiau nei „jos narių suma“.

Neigiamas aspektais, kuris neretai būdingas tokio dydžio ir kolegijų struktūros institucijai, yra pavojus ugdyti „siaurą požiūrį“. Nors 2016 m. Europos Audito Rūmų reforma siekta, kad taptume lankstesne užduotimis grindžiama organizacija ir taip galėtume sparčiau reaguoti į besikeičiančią aplinką ir lanksčiau naudoti išteklius, praktiškai šį tikslą labai sudėtinga įgyvendinti.

10. Pagal Sutartį reikalaujama, kad Audito Rūmai padėtų Parlamentui vykdyti jo kontrolės, kaip vykdomas biudžetas, įgaliojimus, siekiant stiprinti tiek viešąją bendrųjų išlaidų priežiūrą, tiek jų ekonomiškumą.

– **Ar galėtumėte remdamasi savo pirmosios kadencijos patirtimi atsakyti, kaip būtų galima toliau gerinti Audito Rūmų ir Europos Parlamento (Biudžeto kontrolės komiteto) bendradarbiavimą vykdant ES biudžeto auditą?**

Siekiant užtikrinti, kad mūsų audito ataskaitos atitiktų jūsų biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros poreikius, būtina nuolat vykdyti atvirą ir konstruktyvų Europos Audito Rūmų ir Biudžeto kontrolės komiteto (CONT) dialogą.

Kad mūsų ataskaitų poveikis būtų kuo didesnis, jos turi būti laikomos aktualiomis ir savalaikėmis. Kai Europos Parlamentas per klausymus aptaria mūsų ataskaitas, kai rengiami darbo dokumentai, ir pritaria mūsų išvadoms ir rekomendacijoms, jo pagalba optimizuojant mūsų ataskaitų poveikį yra neįkainojama.

Man pasisekė, kad turėjau galimybę pateikti daug specialiųjų ataskaitų Biudžeto kontrolės komitetui ir kitiems Europos Parlamento komitetams. Tikiuosi toliau tai daryti ir kad jūs aptarsite kuo daugiau ataskaitų ir atkreipsite į juos visuomenės dėmesį.

– **Taip pat kaip stiprinti Europos Audito Rūmų ir nacionalinių audito institucijų santykius?**

SESV 287 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad Europos Audito Rūmai vykdytu tarpusavio pasitikėjimu grindžiamą bendradarbiavimą su nacionalinėmis audito įstaigomis ir kiekvienas iš jų išsaugotų savo nepriklausomumą.

Kiek man žinoma iš patirties, Europos aukščiausiųjų audito institucijų ryšių komitetas yra tinkamas tokio bendradarbiavimo forumas. Rengiant reguliarius susitikimus, kuriuose aptariamos abiem pusėms įdomios temos, kuriami ryšiai ir mezgami kontaktai, kuriais galima pasinaudoti, kai reikia pagilinti žinias apie naujus klausimus ir sritis, pvz., atliekant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės auditą, kurį atliekant tiek Europos Audito Rūmai, tiek nacionalinės audito įstaigos gali atlikti svarbų vaidmenį. Europos Audito Rūmų ataskaitų, visų pirma metinių ataskaitų, pristatymas mūsų valstybių narių nacionalinėse audito įstaigose – taip pat puiki galimybė išsaugoti ir stiprinti mūsų institucijų santykius.

Dar viena bendradarbiavimo su nacionalinėmis audito įstaigomis sritis, kurioje Europos Audito Rūmai vykdo gana aktyvią veiklą, – profesinių viešųjų audito standartų nustatymas. Taip pat esama kitų galimybių dalyvauti kitų aukščiausiųjų audito institucijų tarpusavio vertinimuose.

11. Kokią paramą teiksite Parlamentui siekiant sutrumpinti biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą? Kokių veiksmų galima imtis iš Jūsų pusės?

Per tą laiką, kai einu Europos Audito Rūmų narės pareigas, mūsų metinė ataskaita pradėta teikti mėnesiu anksčiau.

Toliau skatinsiu racionalizuoti procesus, kad būtų užtikrinta sinergija ir nustatyta geriausia skirtingų politikos sričių audito praktika. Vis dėlto šiuo klausimu mes labai priklausomi nuo

savo audituojamų subjektų, kuriems, vadovaujantis finansų reguliavimu, nustatyti tam tikri terminai, kurių trumpinimo negalime kontroliuoti.

III kolegijoje dažnai susiduriame su vėlavimu užbaigti savo audito darbą dėl to, kad laiku nevykdomas bendradarbiavimas su tarptautinėmis organizacijomis, kurioms pavesta panaudoti ES lėšas. Eidama III kolegijos seniūnės ir narės pareigas, skatinu ir remiu tokių organizacijų „įvardijimo ir sugėdinimo“ tam tikruose metinės ataskaitos skyriuose poziciją, kad ateityje jos būtų skatinamos laiku bendradarbiauti.

Nepriklausomumas ir sąžiningumas

12. Kaip galėtumėte įtikinti Europos Parlamentą, jog esate nepriklausoma? Kaip užtikrintumėte, kad dėl Jūsų ankstesnės, dabartinės ar būsimos veiklos nekils jokių abejonių, kad galite tinkamai eiti pareigas Europos Audito Rūmuose?

Europos Audito Rūmų nepriklausomumas yra būtina sąlyga, siekiant užtikrinti institucijos galimybes veikti ir išsaugoti savo suinteresuotųjų subjektų ir ES piliečių pasitikėjimą.

Kad šis nepriklausomumas būtų užtikrintas, ir toliau visapusiškai laikysiuosi Europos Audito Rūmų narių elgesio kodekso. Neturiu jokių politinių saitų, verslo interesų ir nevykdau jokios išorinės veiklos, dėl kurių galėtų kiti abejonių dėl mano, kaip Europos Audito Rūmų narės, nepriklausomumo ar veiklos rezultatų.

13. Kaip spręstumėte su ES lėšomis susijusius šiurkščių pažeidimų, sukčiavimo ir (arba) korupcijos atvejus, su kuriais būtų susiję asmenys iš Jūsų kilmės valstybės narės? Ar per ankstesnę Jūsų kadenciją teko susidurti su tokiais atvejais?

Dirbdami auditoriais viso audito proceso metu turime išlaikyti profesinį skepticizmą ir profesinę nuomonę bei pripažinti galimybę, kad gali pasitaikyti pažeidimų, sukčiavimo ir korupcijos atvejų. Remiantis Sutartimi, Europos Audito Rūmai yra įpareigoti pranešti apie bet kokius pažeidimų atvejus. Bendradarbiaujame su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) ir Europos prokuroru ir atvejus, kai įtariame sukčiavimą, perduodame atitinkamai institucijai.

Dirbdama Europos Audito Rūmuose nesusidūriau su atveju, kai tokie įtarimai kilo dėl asmens iš mano kilmės valstybės narės. Jeigu susidurčiau su tokiu atveju, vadovaučiausi tokiu pat požiūriu, jei tai būtų asmuo iš bet kurios kitos valstybės narės ar trečiosios šalies.

14. Kilus interesų konfliktui gali grėsti pavojus Europos Audito Rūmų reputacijai. Kaip spręstumėte kilusį interesų konfliktą?

Apie interesų konfliktą, kuris galėtų kilti arba kurį būtų galima įžvelgti, praneščiau Europos Audito Rūmų Pirmininkui, kad atsiribočiau nuo bet kokio dalyvavimo sprendžiant tą klausimą. Kol kas tokioje padėtyje nebuvau atsidūrusi.

15. Ar esate susijusi su kokiu nors teismo procesu? Jei taip, kokio jis pobūdžio?

Nesu susijusi su jokiu teismo procesu.

16. Kokius konkrečius įsipareigojimus esate pasirengusi prisiimti, kad būtų didinamas skaidrumas, gerinamas bendradarbiavimas ir veiksmingai įgyvendinamos Parlamento pozicijos ir raginimai vykdyti auditus?

Kaip Europos Audito Rūmų narė, visą laiką esu tvirtai įsipareigojusi laikytis skaidrumo ir prisidedu prie didesnių Europos Audito Rūmų pastangų šioje srityje. Mūsų bendradarbiavimas su Europos Parlamentu, visų pirma Biudžeto kontrolės komitetu, yra būtinas, kad būtų užtikrinta tinkama atskaitomybė už ES lėšų panaudojimą.

Palankiai vertinu visus Europos Parlamento pateiktus audito pasiūlymus, net jeigu ne visada galime juos įgyvendinti. Tokiais atvejais visomis išgalėmis stengiamės aiškiai nurodyti, dėl ko į tam tikras idėjas nebuvo atsižvelgta. Remdamasi daugelio metų patirtimi viešojo audito srityje, manau, kad auditai, kuriais „sekami pinigai“, t. y. faktinių išlaidų auditas, daugeliu atveju yra geriausias būdas suteikti papildomos naudos mokesčių mokėtojams ir užtikrinti, kad atsakomybė už tai tektų tiems, kam patikėta valdyti lėšas.

Kiti klausimai

17. Ar atsiimtumėte savo kandidatūrą kitai kadencijai, jeigu Parlamento nuomonė dėl Jūsų paskyrimo į Europos Audito Rūmų narius būtų neigiama?

Darbui Europos Audito Rūmuose skiriu visas jėgas ir manau, kad galiu ir toliau daryti teigiamą poveikį institucijai. Laikausi aukščiausių nepriklausomumo, profesionalumo ir sąžiningumo standartų ir tikiuosi, kad iki šiol atliktas mano darbas tai įrodo. Vis dėlto, jeigu Parlamentui kiltų abejonių dėl mano tinkamumo toliau būti Europos Audito Rūmų nare ir jis pateiktų neigiamą nuomonę dėl mano paskyrimo kitai kadencijai, savo kandidatūrą atsiimčiau.

18. Būnant paskirtu Europos Audito Rūmų nariu reikia visapusiško dėmesio ir atsidavimo pačiai institucijai ir siekti užtikrinti Sąjungos piliečių pasitikėjimą.

– Kaip, Jūsų nuomone, geriausiai galima vykdyti šias profesines pareigas?

Aštuonerius metus, kuriuos einu Europos Audito Rūmų narės pareigas, buvau atsidavusi šios institucijos darbui. Ryžtingai palaikau patikimą ir skaidrų sprendimų priėmimą, aiškią komunikaciją tiek su vidaus, tiek su išorės partneriais ir narių pareigą rodyti pavyzdį.

– Kaip asmeniškai prisiderinate prie poreikio tam tikromis dienomis būti Liuksemburge? Ar ketinate šią tvarką keisti?

Gyvenu ir dirbu Liuksemburge ir planuoju toliau tai daryti.